

Les cendres de la vache rousse

La poussière de vie

Lorsqu'un homme se rend impur par le contact de la mort il doit être aspergé des cendres de la vache rousse pour se purifier.

Le texte biblique assimile cette cendre à de la terre, porteuse de vie et de fertilité.

La poussière qui purifie renvoie à la première poussière d'Adam, la matière même de l'homme (Genèse 2,7).

במדבר פרק יט'

^ב זאת חקת התורה אשר-צוה ה' לאמר דבר אל-בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין-בה מום אשר לא-עלה עליה על ^א ונתתם אתה אל-אלעזר הכהן; והוציא אתה אל-מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו [...] ^ה ושורף את-הפרה לעיניו: את-ערה ואת-בשרה ואת-דמה, על-פרשה ישורף ^ו ולקח הכהן עץ ארז ואזוב--ושני תולעת; והשליך, אל-תוך שרפת הפרה [...] ^ז ואסף איש טהור, את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה, במקום טהור והיתה לעדת בני-ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא [...] ^ח ולקחו, לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים, אל-כלי

ספר ויקרא פרק יז'

^א ואיש איש מבני ישראל ומן-הגור הגור בתוכם אשר יצוד ציד חיה או-עוף אשר יאכל ושפך את-דמו וכסהו בעפר

מסכת חולין פח:

דרש רב נחמן בר רב חסדא אין מכסים אלא בדבר שזורעין בו ומצמיח [...] תנו רבנן אין מכסין אלא בעפר דברי בית שמאי ובית הלל אומרים מצינו אפר שקרוי עפר שנאמר ולקחו לטמא מעפר שריפת

Nombres, chapitre 19

² "Ceci est un statut de la loi qu'a prescrit l'Éternel, savoir: Avertis les enfants d'Israël de te choisir une vache rousse, intacte, sans aucun défaut, et qui n'ait pas encore porté le joug.

³ Vous la remettrez au pontife Eléazar; il la fera conduire hors du camp, et on l'immolera en sa présence. [...] ⁵ Alors on brûlera la vache sous ses yeux: sa peau, sa chair et son sang, on les brûlera avec sa fiente. ⁶ Le pontife prendra du bois de cèdre, de l'hysope et de l'écarlate, qu'il jettera dans le feu où se consume la vache. ⁹ Cependant un homme pur recueillera les cendres de la vache et les déposera hors du camp, en lieu pur, où elles resteront en dépôt, pour la communauté des enfants d'Israël, en vue de l'eau lustrale: c'est un purificateur. [...] ¹⁷ Pour purifier l'impur, on prendra des cendres (littéralement "de la poussière") provenant de la combustion du purificateur, auxquelles on mêlera de l'eau vive dans un vase.

Lévitique chapitre 17

¹³ Tout homme aussi, parmi les enfants d'Israël ou parmi les étrangers résidant avec eux, qui aurait pris un gibier, bête sauvage ou volatile, propre à être mangé, devra en répandre le sang et le couvrir de **poussière**.

Traité 'Houlin 88b

Rabbi Na'hman fils de Rav 'Hisda dit: le sang doit être recouvert avec quelque chose de **fertile** propre à ensemer [..]

Beit Chamaï disent qu'on ne recouvre le sang qu'avec de la poussière (de la terre). Beit Hillel disent (et la loi suit l'opinion de Beit Hillel): nous avons trouvé que la cendre est appelée "poussière", comme il est dit: "on prendra de la poussière provenant de la combustion" (cf supra Nombres 19,17)

Source: www.sefarim.fr

Traduction: Ruben Honigmann